

Marktconsultatieleidraad

Samenwerkingsmodel voor (en met) aanbieders van deelauto's

Oktober 2021

Kenmerk – 2021-OOR-154

Inhoud

1. Context	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Doel	4
2. Vragen	5
3. Procedure	8
3.1. Informatieverstrekking	8
3.2. Indiening antwoorden	8
3.3. Verslaglegging	8
3.4. Informatieverwerking	9
3.5. Vergoeding	9
4. Voorwaarden	10

1. Context

1.1. Aanleiding

In de [Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040](#) en het [Mobiliteitsplan 2040](#) schetsen wij als gemeente Utrecht op hoofdlijnen hoe wij als stad aankijken tegen deelmobiliteit. Daarin staat beschreven dat Utrecht nul groei van het autoverkeer nastreeft, terwijl de stad groeit met 100.000 inwoners, 60.000 woningen en 85.000 arbeidsplaatsen. Dat betekent dat wij als gemeente nog efficiënter met ruimte moeten omgaan en bewuste keuzes moeten maken voor gezond stedelijk leven. Deelmobiliteit kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Als inwoners en bezoekers voertuigen delen wordt er optimaal gebruik gemaakt van de schaarse ruimte. Zo houden we onze groeiende stad aantrekkelijk, bereikbaar en gezond. Dit zijn onze belangrijkste mobiliteitsdoelen.

Deelmobiliteit moet op termijn vanzelfsprekender zijn dan het bezit van een auto. Dat is de ambitie. Wij streven ernaar dat bewoners in de toekomst geen urgentie meer voelen om een (privé)auto voor de deur te hebben staan, omdat ze kunnen vertrouwen op een systeem van deelmobiliteit dat volledig voorziet in hun persoonlijke mobiliteitsbehoefte.

De afgelopen jaren zijn zowel de vraag naar als het aanbod van deelauto's in Utrecht sterk gegroeid. Er zijn steeds meer deelauto-aanbieders die een plekje hebben of wensen. Op dit moment werken wij met aanbieders samen volgens de '*Beleidsregels Autodate*' uit 2007. De kern hiervan is dat aanbieders bij ons (op elk gewenst moment) een '*parkeervergunning autodeel-organisaties*' aanvragen met daarbij, indien gewenst, een gereserveerde parkeerplek. Aanbieders krijgen deze parkeerplek voor onbepaalde tijd. Het proces dat hiermee gepaard gaat is complex en tijdrovend. Voor ons als gemeente is het, bij deze manier van werken, niet altijd mogelijk om voorwaarden te stellen die belangrijk zijn in het kader van het Utrechtse uitgangspunt '*Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen*', zoals zero-emissie voertuigen.

We constateren dat de huidige '*Beleidsregels Autodate*' uit 2007 niet meer van deze tijd zijn. We vinden een nieuw samenwerkingsmodel, met geactualiseerde beleidsregels, noodzakelijk om een kwantitatieve en kwalitatieve schaa sprong voor deelauto's te kunnen bewerkstellingen.

1.2. Doel

Wij willen het samenwerkingsmodel voor (en met) aanbieders van deelauto's actualiseren. Waar partijen samenwerken is er een gezamenlijk belang. Zo ook op het gebied van deelauto's. Zowel de gemeente Utrecht als aanbieders willen dat het aantal deelauto's - en het gebruik ervan - groeit. Deze groei kan op verschillende manieren plaatsvinden. Als beheerder van de openbare ruimte willen we dat autodelen zo goed mogelijk bijdraagt aan de doelstellingen van de stad, zoals hierboven beschreven. Zo willen we in het samenwerkingsmodel vastleggen welke voorwaarden er gelden voor het plaatsen en beheren van deelauto's in Utrecht. En ook welke vrijheden er zijn voor aanbieders. Wij streven ernaar het nieuwe samenwerkingsmodel eind 2022, begin 2023 in te laten gaan. Op thema's waar dat van toepassing is, zal er een overgangstermijn gelden voor aanbieders die nu al in Utrecht actief zijn.

Het actualiseren van de beleidsregels en het samenwerkingsmodel kent twee pijlers; een inhoudelijke en een juridische pijler. In de inhoudelijke pijler bepalen we uitgangspunten die in het samenwerkingsmodel komen te staan. In de juridische pijler kijken we welke juridische vorm het beste past bij de inhoudelijke uitgangspunten. Voorbeelden van juridische vormen zijn een uitbreiding van de huidige parkeervergunning, een vergunningenmodel of concessie. Deze marktconsultatie heeft als doel bij aanbieders informatie in te winnen over de inhoudelijke uitgangspunten. Het gaat dan vooral over (mogelijke) uitgangspunten die het meest afwijken van de huidige manier van samenwerken. Voor de duidelijkheid; deze marktconsultatie heeft niet tot doel om partijen te selecteren of contracteren.

2. Vragen

Introductie

Wij hebben een stevige ambitie als het gaat om deelmobiliteit. Deelmobiliteit moet op termijn vanzelfsprekender zijn dan het bezit van een auto. Idealiter voelen bewoners in de toekomst geen urgentie meer om een (privé)auto voor de deur te hebben staan, omdat ze kunnen vertrouwen op een systeem van deelmobiliteit dat volledig voorziet in de mobiliteitsbehoefte.

1. Welke kansen en belemmeringen ziet u voor het opschalen van deelauto's in Utrecht?

Inhoudelijke invulling van het samenwerkingsmodel

2. Het recht op een vaste parkeerplaats

Op dit moment krijgen deelauto-aanbieders een vaste parkeerplaats voor onbepaalde periode. De druk op de openbare ruimte neemt toe en we willen verschillende aanbieders graag gelijke kansen bieden bij de indeling en het gebruik van die schaarse openbare ruimte. We overwegen daarom om dit recht te beperken tot een bepaalde periode. Na het aflopen van deze (nader te bepalen) periode kunnen deelauto-aanbieders aangeven op welke locaties in de stad ze deelauto's willen behouden/plaatsen en worden de gereserveerde parkeerplaatsen opnieuw verdeeld onder de verschillende aanbieders. De mogelijkheid bestaat dat de huidige aanbieder het recht op dezelfde parkeerplaats behoudt, maar het kan ook zijn dat een andere aanbieder de plaats overneemt.

- a. Wat vindt u van een vaste parkeerplek voor bepaalde periode?
- b. Wat vindt u een redelijke termijn voor het recht op een vaste parkeerplaats?
- c. Moeten we ook een dergelijke termijn invoeren bij parkeerrayons zonder vaste standplaats? Zo ja, welke termijn vindt u redelijk?
- d. Gaat uw voorkeur er naar uit om na het verlopen van de termijn alle parkeerplaatsen in de stad in één keer opnieuw te verdelen, per wijk of op andere wijze? Wat vindt u ervan als we aanbieders vragen om daarnaast op vaste momenten per jaar aanvullende aanvragen voor uitbreiding in te dienen (als we daarmee de snelheid van de aanvraagprocedure kunnen verbeteren)?
- e. Wat vindt u ervan als wij bij aanvragen voor dezelfde locatie het aanbod tegen elkaar afwegen op basis van de kwaliteit? Een deelauto-aanbieder die bij verschillende MaaS-aanbieders is aangesloten, zou dan bijvoorbeeld de voorkeur kunnen krijgen boven een aanbieder die dat niet is.

3. Locaties van aanbod

Op dit moment zijn deelauto-aanbieders geheel vrij om locaties te kiezen voor deelauto's. Wij willen hier graag meer kaders aan stellen, onder andere om evenredige spreiding van deelauto's in de stad te waarborgen.

- a. Wat zou volgens u de beste manier zijn om locaties in de stad te kiezen? Beschrijf uw eigen rol als aanbieder en die van de gemeente.
- b. Wat vindt u ervan als wij kaders stellen bijvoorbeeld over spreiding, clustering van deelauto's (in hubs), inpassing in de omgeving of herkenbaarheid?
- c. Wat vindt u ervan als wij voor de komende jaren de uitbreidingslocaties van deelauto's bepalen en deze verdelen onder deelauto-aanbieders, vergelijkbaar met de openbare laadpalen in de stad (meer informatie via: <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/duurzame-stad/elektrisch-vervoer/openbare-laadpalen/>)?

4. Inclusiviteit

Wij willen een inclusieve stad zijn, ook als het om vervoer gaat. We willen het mobiliteitssysteem zodanig inrichten dat iedereen mee kan doen en streven ernaar fysieke en maatschappelijke barrières te beslechten. Deelauto's kunnen hier ook een bijdrage aan leveren. Het aanbod moet dan wel interessant zijn voor de diverse doelgroepen die de stad rijk is, bijvoorbeeld qua locaties, type deelauto's, gebruiksgemak en tarieven.

- a. Hoe kunnen we gezamenlijk zorgen voor een aantrekkelijk deelauto-aanbod voor een grote diversiteit aan groepen? Specificeer hierbij de rol van deelauto-aanbieders en de rol van de gemeente.
- b. Sommige wijken en buurten zijn op dit moment commercieel interessanter dan andere. Op welke manier gaat u uw aanbod uitbreiden in minder voor de hand liggende wijken in de stad? Als u nu nog geen deelauto's in Utrecht heeft, op welke manier denkt u dat het aanbod kan worden uitgebreid?
- c. Hoe denkt u over het afnemen van 'deelauto-enveloppen', waarbij meerdere commercieel interessante locaties gecombineerd worden met een minder voor de hand liggende locatie? Wat zou hierbij een redelijke verhouding zijn tussen commercieel interessant en minder voor de hand liggende wijken?

5. Het voorkomen van korte ritten

In Utrecht zijn op dit moment alleen parkeervergunningen per parkeerrayon beschikbaar. Een deelauto kan daarmee op de gereserveerde parkeerplaats of andere parkeerplekken in één parkeerrayon parkeren. We denken erover om ook parkeerrechten voor een groter gebied mogelijk te maken, omdat het de flexibiliteit voor gebruikers kan vergroten. Tegelijkertijd willen we korte, binnenstedelijke autoritten voorkomen.

- a. Welke (creatieve/innovatieve) ideeën hebt u over het ontmoedigen van korte, binnenstedelijke ritten?

- b. Als Utrecht een gebied rondom de binnenstad uitsluit voor het achterlaten van free-floating deelauto's en daarnaast een maximumpercentage stelt aan ritten dat korter is dan (bijvoorbeeld) 10 km, welke mogelijkheden ziet u dan om deelauto's aan te bieden?

6. Zero-emissie voertuigen

Wij vinden schone lucht en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen belangrijk. Het verduurzamen van de Utrechtse deelaufvloot draagt hieraan bij. Het voornemen is om deelauto-aanbieders te verplichten vanaf 2025 volledig zero-emissie deelauto's aan te bieden.

- a. Wat vindt u van het verplichten van een zero-emissie deelaufvloot in Utrecht in 2025?
- b. Hoe ziet u de overgang naar een volledige zero-emissie deelaufvloot voor u? Wat verwacht u van de gemeente bij het verduurzamen van de Utrechtse deelaufvloot?
- c. Op welke manier zou u elektrische voertuigen willen opladen? Ga hierbij specifiek in op de volgende onderwerpen:
 - i. De wenselijkheid van gereserveerde parkeerplekken
 - ii. De wenselijkheid van het meenemen van een eigen laadpaal of het maken van afspraken met een exploitant
 - iii. Efficiënt gebruik van de laadpalen
 - iv. De mogelijkheid tot snelladen (tijdens een rit)
 - v. De rol van de gemeente in het geheel

7. Aansluiting bij Mobility-as-a-Service (MaaS) aanbieders

Utrecht wil dat het deelauto-aanbod aansluit bij het bredere mobiliteitssysteem (ketenreis) en overige deelaanbod in de stad (interoperabiliteit, locaties/hubs). Daarnaast vinden we het belangrijk dat bewoners van de stad deelauto's van verschillende aanbieders in één digitale omgeving kunnen gebruiken.

- a. Op welke wijze gaat u invulling geven aan een koppeling met MaaS-aanbieders? Specificeer hierbij in elk geval het aantal MaaS-aanbieders, het integratieniveau, de standaard die u hiervoor gebruikt (of gaat gebruiken) en de roadmap die u hierbij voor ogen heeft.
- b. Welke rol ziet u voor de gemeente Utrecht in het verder ontwikkelen van MaaS en de koppeling tussen MaaS- en deelmobiliteitsaanbieders?

Afsluiting

In deze marktconsultatie staan wij met name stil bij uitgangspunten die (het meest) afwijken van de huidige manier van samenwerken. Wij kunnen ons voorstellen dat er bij u nog andere thema's leven waarover u graag het gesprek met ons aangaat.

- 8. Welk onderwerp heeft u niet terug zien komen in deze marktconsultatie, maar wilt u wel graag bespreken met ons?

3. Procedure

De marktconsultatie wordt door middel van een schriftelijke vragenlijst uitgevoerd. De uitnodiging voor deelname is gepubliceerd op TenderNed (www.tenderned.nl). Wij zijn voornemens om, na ontvangst van de antwoorden, gesprekken te voeren met deelnemende partijen om zodoende dieper in te gaan op bepaalde thema's. Opzet en vorm van deze gesprekken zijn nog nader te bepalen.

3.1. Informatieverstrekking

De planning van de marktconsultatie is als volgt.

Activiteit	Datum
Publiceren marktconsultatie	Maandag 11 oktober 2021
Indienen vragen door marktpartijen	Maandag 25 oktober 2021, uiterlijk 17:00 uur
Beantwoorden vragen van marktpartijen	Maandag 1 november 2021, uiterlijk 17:00 uur
Indienen reactie door marktpartijen	Maandag 15 november 2021, uiterlijk 17:00 uur
Gesprekken	Vanaf maandag 29 november

Als deelnemende partij kunt u vragen stellen over de marktconsultatiedocumenten. Vragen kunnen tot en met 25 november gesteld worden via TenderNed. Antwoorden worden op 1 november geanonimiseerd beschikbaar gesteld, via een publicatie van de Nota van Inlichtingen.

3.2. Indiening antwoorden

De gemeente Utrecht verzoekt u het document '*vragen en antwoordformulier*' in te vullen en digitaal in te dienen op TenderNed. De gemeente Utrecht maakt alleen gebruik van antwoorden die vóór de deadline van maandag 15 november, 17:00 uur, zijn aangeleverd. Als er vragen zijn waarvan u de antwoorden liever niet deelt (zie verslaglegging) dan kunt dit aangeven op het '*vragen en antwoordformulier*'. Als u op een bepaalde vraag geen antwoord wenst te geven, horen wij graag waarom dit zo is.

3.3. Verslaglegging

De ingediende antwoorden worden geanonimiseerd verwerkt in een marktconsultatieverslag. Dit verslag wordt, na afloop, gedeeld met deelnemende partijen en met (deelauto)beleidsmakers van de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Eindhoven en Rotterdam (G5).

Indien informatie als bedrijfsvertrouwelijk moet worden aangemerkt, dan dient u dit duidelijk aan te geven. De gemeente Utrecht zal bedrijfsvertrouwelijke informatie niet (herleidbaar) verstrekken aan derden, noch opnemen in het marktconsultatieverslag.

3.4. Informatieverwerking

De informatie uit de vragenlijst wordt door de gemeente Utrecht gebruikt bij het opstellen van het nieuwe samenwerkingsmodel.

3.5. Vergoeding

Wij realiseren ons dat het tijd kost om het '*vragen en antwoordformulier*' in te vullen. Daarom stellen wij een vergoeding van 400 EURO per deelnemende partij ter beschikking. Om het facturatieproces op gang te brengen vragen wij u om (met het indienen van uw reactie) een blanco of pro forma factuur mee te sturen. Ten behoeve van ons inkoopstelsel hebben wij namelijk een bevestiging van uw KvK-nummer en IBAN nodig. Wij streven ernaar om u binnen twee weken (na het indienen van uw reactie) van facturatiegegevens te voorzien, waarna u de daadwerkelijk factuur kunt sturen.

4. Voorwaarden

Dit document en de overige bij deze marktconsultatie behorende documenten zijn met zorg samengesteld. Mocht u desondanks tegenstrijdigheden of onvolkomenheden constateren, dan dient u dit zo spoedig mogelijk schriftelijk kenbaar te maken aan de contactpersoon van deze marktconsultatie, middels het sturen van een bericht via TenderNed.

Deze marktconsultatie en de hierdoor verkregen informatie wordt behandeld en uitgevoerd in lijn met de geldende wet- en regelgeving en de principes van objectiviteit, transparantie en non-discriminatie.

Uw deelname aan deze marktconsultatie is niet verplicht. Indien u deelneemt aan deze marktconsultatie, dan gelden de volgende voorwaarden:

- Uw deelname schept voor de gemeente Utrecht geen verplichtingen jegens u;
- U kunt geen rechten ontlenen aan de informatie die tijdens de marktconsultatie door de gemeente Utrecht beschikbaar gesteld wordt;
- Deelname aan deze marktconsultatie heeft geen invloed op de beoordeling van een eventuele aanmelding en/of inschrijving;
- De informatie die u verstrekt wordt eigendom van de gemeente Utrecht;
- Intellectuele eigendomsrechten blijven eigendom van de rechthebbenden;
- Door het indienen van een ingevuld document Vragen en invulformulier antwoorden gaat u akkoord dat de voorwaarden van deze marktconsultatie;
- De gemeente Utrecht is niet verplicht om de verkregen informatie toe te passen;
- Voor het verstrekken van informatie worden geen kosten vergoed;
- Door u verstrekte documenten worden niet geretourneerd;
- U garandeert vertrouwelijk om te gaan met van de gemeente Utrecht verkregen informatie die benoemd is als vertrouwelijk;
- Alle informatie die u indient als vertrouwelijk aanmerkt zal zodanig behandeld worden.

De gemeente Utrecht behoudt zich het recht voor om:

- De planning zoals is opgenomen op TenderNed te wijzigen.
- De marktconsultatie (tussentijds) tijdelijk te staken of definitief te beëindigen.